

BIBLIOTEKA

E

8JH-1

M 98

GJIROKASTER

SHTEFTE

BESNIK
MUSTAFAJ

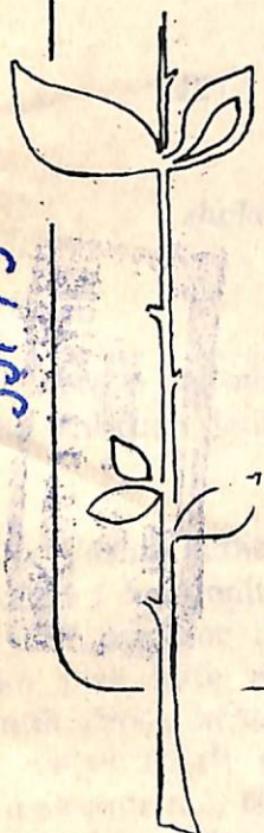

*Pragu
iverës*

POEZI

81H-1
M 98

**Besnik
Mustafaj**

33/43

**Pragu
i verës**

poezi

SHTËPIA BOTUESE «NAIM FRASHERI»

JETA E UDHEVE

shokëve të mi gazetarë

Ec!

Mbi sytë e tu, në zemrën tënde
udha shkruan jetën e vet.

Udha s'është udhë pa udhëtarë.
Shoferi i kamionit që të gjeti në shi,
qortimi miqësor i një minatori
duke pirë kafe me të
se nuk zbrite ta takosh atje poshtë,
një vajzë fshati që të sheh në sy
pa u skuqur më, të sjell ujë nga shtëpia
të pastrosh baltën e fushës në këpucë,

një dorë veterani mbështetur në sup,
këmbëngulja e sinqertë t'i shkosh për drekë,
një fëmijë i panjohur që të pyet për orën
e rënd në shkollë të kap mësimin;
përherë, përherë
në udhët tona nuk ngelesh vetëm.

Në mëngjes e në mbrëmje, ditën e natën
ec!

Zgjerojen sytë, zgjerohet zemra.

Pambarimisht udha kérkon vend

për të shkruar aty jetën e vet:

Procedure for a self-study

153

新編 五經書卷之三

REFERENCES AND NOTES

Worstellbar, dass diese Ideale nicht
durch die eigene Praxis verwirklicht werden.
Hierfür ist es erforderlich, dass man
die eigene Praxis auf die Ideale ausrichtet.

TRI KËNGË PËR NËNËN

1. Nëna

Nëna, e heshtura,
në rrembat e gjakut tonë, në zemër.

Në rrugët ku hyjmë, të mëdha e të vogla,
kudo shkojmë, kudo ecim,
para se të vëmë këmbën ne
në tokë mbështetet këmba e nënës
e prövon fortësinë e saj.

Aty ku mund të shfaqen sirenat
na zë veshët,
aty ku duhet të këndojmë, të qeshim,
bëhet dritë në buzët tona, në sy.

Ulici kujtonte se ish Athinaja,
e s'e dinte se ajo ish, nëna.

MEMRI JESI QELQIJA LSI

2. Përsëri për nënën

Dikush i tha nënës se kishte djalë të mirë, nëna ime vetëm qëshë pak.

Kur erdhi në shtëpi, në darkë, puthi fotografinë time, në tryezë shtroi një pjatë më shumë.

Dhe u ul aty ku ulesha unë...

3. Letër nënës

E dashur nënë!

U bënë muaj pa të parë.

Një punë e re që dël papritur

MAT

ma shtyn më larg ardhjen pér ditë.

Ti asnijëherë, asnijëherë
të lyp të falur s'më kërkon,
vec ndiej nga larg si psherëtin
kur më thua se je mirë.

Me zérin tim ende në vesh
mendon me vete pér një çast:
«Ký biri im... mirë, mirë,
u' bëftë punëtor!»

Le të mësojë se dita e tij
edhe pér mua gjithnjë ka kohë».
Kaq mund të thuash, ti je nënë,
s'do kurrsesi që djalit tënd
ti flasin ashpér, ta qortojnë,
se paška lënë një punë pa bërë
të vijë thjesht sa të të shohë».

Kaq mund të thuash, ti je nënë.

TANI

Tani nuk rritem më. Eshtrat janë lidhur me njëra-tjetrën, secila në vendin e vet. Numri i këpucëve s'ndryshon më. Ushqehem me rrögën time. Kam gruan sa vetja dhe pres fëmijë. Të tjerët s'thonë më: «I biri i filanit». Kam emrin tim.

I kam të gjitha këto gjëra të thjeshta, të përditshme brenda në trupin tim si jetë e jashtë si stoli. Thellë shpirtit kariqë nisur të më zgjohën vullkanet nga oshëtima e gjakut më deje prej dhirrjes së jetës.

HERONJË

Unë isha i vogël e heronjtë shumë të mëdhenj,
shumë më të lartë se trupat e statujave të
Duke u irritur, gjithnjë e më pak i shihja nga
sa erdhi mosha kur u pamë sy mësy...
Tani unë kisha hyrë brenda tyre thellë
dhe kisha zbuluar tek ata njerëzit e thjeshtë
që me dashurinë e natyrshme për gruan, fëmijët,
e ngrohnin edhe pragun e shtëpive.

Dhe kjo dashuri i bëri heronj.

DONIKA

Flasim për Gjergjin,

për ditët e netët e gjata të rrëthimeve,
për luftërat e rrepta, fitoret,
për kafin e tij të zgjuar dhe për shpatën e
por shpesh të harrojmë ty.

Harrójmë si kthehej ai i lodhur nga betejat
dhe te derave prisje ti.
I merrje në trupin tënd dhimbjet e plagëve të
të fushave të djegura me grurë,
të pusevë të shterrura pa ujë
për të mos ia lënë atij.

Se ai duhej të pushonte pak
për të qenë përsëri nesër për luftë.

Koka e tij që s'përkujej përpara
gjyleve të rënda të topave
rrëzohej mbi supin tënd të butë.

Shihje si i rëndoheshin ngadalë qerpikët
si i mbylleshin sytë.
E, për t'ia bërë edhe ëndrrat më të lehta
hyje vetë aty.
Ndaj kur ti i ishe e domosdoshme
në rrëthimet e gjata,
aq e domosdoshme i je dhe tani në pavdekësi.
Ndryshe si mund të themi se kemi njohur
Gjergjin e vërtetë
pa pjesën e vet që ka lënë tek ti!

VAJZAT KTHEHEN NGA FUSHA

Vajzat kthehen nga fusha.
Ato këndoynë e qeshin,
ngacmojnë njëra-tjetrën
té skuqura pakëz.

Prindërit e ndiejnë:
pak hapa më tutje
janë djemtë...

VETËM UNË DO MBES E BARDHË

motiv populor

Dardha veshur me të bardha,
me të bardha veshur ti,
lart një diell kriejt i bardhë,
luleshqerrat bardh nën këmbë.

gjedhje e shenjtë e këndit

Bardh... ç'më humbe midis tyre!
Si të t'gjej? Si t'ëtë gjej?

Mos ti lloreh, oti miri, priti
Lulet një nga një dozbyllen,
dielli lart do perëndoje,
vetëm unë do mbes e bardhë.

gjedhje e shenjtë e këndit

Diell e lule i kam në shtrat,
Rend
se do vijë mëngjesi prapë...

SHKURAT DHEM QË SKENË NDER

Një këngë e dëshmi

SKENË NDER
SKENË NJERËZORE

në autobusin urban

Ora kur mbaron puna
i derdh njerëzit në stacionet e autobusëve.

Të gjithë ata që prësin, mënjanohen pak
të hipë gruaja ime e parë.

Dhe apo është brenda
njëherësh i lëshohen shumë vende.

Së shpejti ajo do të bëhet nënë...

NË QYTETIN E FËMIJËRISË

Tani këtu vij vetëm për të marrë diçka të lënë
dikur,
atë që atëherë ti më jepje aq bujarisht
po unë s'mund ta mbaja,
syri im ish i vogël, shpirti im s'e zinte dot
ndaj aty ka mbetur vetëm tingulli i saj, ngjyra;
isha fëmijë e ato më rritën,
më lidhën me botën e madhe.

Tani vij këtu për të marrë këtë pasuri,
trashëgimia lime prej gurësh, dheu, bore,
drurësh,
frymëmarrja e gjerë e lumit dhe e maleve,
gjithnjë të paluajtshme,
për të më mbajtur lidhur pas vetes,
gjithnjë aty për të mos më lënë të vdes.

BJESHKËT NË DIMËR

(pejzazh)

Tokë e pjerrët,
shkëmbinj që nisin tek fytyrat e njerëzve
e bien thikë mbi lumenj.

Mbi ta pak diell,
si i mbajtur nga një dorë fëmije,
lëkundet lehtë

Dhe heshtje. Heshtje.

Trupi i brishtë i barit nën borë,
lumenjtë e fryrë
dhe shkrepitma nevrike e një rrufeje —
brenda kësaj heshtjeje.

Tokë e pjerrët
që mbahet te krahët e fortë të njerëzve
për të mos u gremisur në humnerat e veta.

NE EKSPONITËN E PICTOREËS TE AEGJEL

PËR VAJZAT

Edhe tek trajtë e buta të fytyrës së vajzave
t'i kërkojmë malet
sic i kërkojmë tek sytë e tyre lumenjtë.

Dhe do të kuptojmë se thellësitë e kaltra
të dashurisë
kanë shtrat shkëmbi...

33143

NË EKSPOZITËN E PIKTORËVE TË VEGJEL -

E kuqja, e zeza e ja flamuri.
E kaltra për qiellin e kaltër, të lirë.
S'është pasiguria e dorës
po krahët e shqipes dridhen nga padurimi
VAKTATË SËPË i fluturimit.

Ushtari romak, pashai dhe nazisti
s'mund ta kenë ftyrën veçse të zezë!
Të zi vështrimin, gjakun dhe varrin.
Po rrufetë në sytë e partizanit që i mban në
grykë të pushkës
janë të kuqe.

Në drithën e atyre rrufeve
toka rrit me ngut grurin.

БІЯЗІАМ ТІЯОТАНІМ

Любима моя Балоне, яко
твоя пріеста любовь ми відомі з твоїх
зубів, яко від тебе відчуваємося
Фемижет, рендин, тё, мbledhin, kallinjtë.
Нë нjë balonë tabake kanë zbritur aty
vetë diellin.

Бабай, яко твоє твоє місто, яко твоє
Babai kthehet i lodhur, нга puna.
Si baba ngjan, me heronjtë e filmave, тё librave;
pak me Skënderbeun, pak me Vojo Kushin,
pak me Adem Rekën që sa po ka mundur detin.

Ndryshe si mund, тё, jetë baba?!,
Kohët s'kanë kufij, тё, prerë midis tyre.
Ato janë shtrat i njëra-tjetrës
dhe shfaqin te njëra-tjetra тё përjetshmen—
jetën e Shqipërisë.

MINATORËT MALESORË

Ata vijnë nga fshati.

Takimi me nëntokën u zgjon fëmijërinë
me ëndrrat për të flutuar lart, lart,
t'i mbajnë yjet në duar si kokrat e misrit,
t'u tregojnë gjyshërve se s'ka perëndi.

Këtu do të kenë vetëm një q'Neill të ulët guri,
një q'Neill të vrazhdë pa stinë,
pa diell as hënë, pa shira, pa re.
Në vend të bëbullimave, të rrufëve
do të ndezin minat.

E tokës do t'ia mësojnë më mirë historinë
duke i treguar ç'i kërkonin armiqjtë.

SHOKU

Pranë tavolinës sime, tavolina jote
me librat e tua, fletoret
dhe karrigia.

Gjithçka më bëhet e largët,
e ftohtë
aq sa shpesh s'guxoj të kthej kokën
kur ajo është e zbrazët,
kur ti aty mungon.

U dashkan edhe këto gjëra kaq të thjeshta
për të të bëre të mendosh
ç'është shoku.

Shoku që të afroka më shumë
me tërë botën.

SHËTITJE NATËN NË PYLL

Drurët, gurët, bari, lulet, heshtin.

Dhe unë, udhëtari i vonuar

këndoja për të mos i lënë të treten në heshtjen
e natës.

Në heshtjen e natës jam vetëm

Këndoja dhe nata s'është më natë,
unë s'jam më vetëm.

Ndiej hapin e të dashurës që afrohet,

dhe rrähjen e krahëve të zogjve,
pemët tundin degët për të më thënë se janë
pranë,

në këmishën time të kaltër
gjinkallat zgjojnë verën me diell,
shoh sytë e të dashurës si mbyllen
për të më mbajtur aty një çast,
bëhem ajër, ujë, dritë, zjarr, në buzët e saj.

Pylli që s'mund të heshtë më,
për të mos ma prishur këngën
ndalet diku larg...

DËSHIRË PËR TË THËNË DÌÇKATË PËR ONUFRIN

Ti s'e kishe të lehtë të vije deri tek ne.

Për këtë t'u desh ta bëje penelin tënd shpatë,

ndryshe s'kishe ku ta gjeje atë të kuqë veçse tek gjaku.

Gjaku që i pikonte l'atdheut nga plagët. Dhimbjet e tij thernin në trupin tënd.

Ndaj s'mund të rrije i qetë nën atë qiell çallmë.

Ti e dije se ato plague mund të mbylleshin vetëm me zjarr dhe bëre jetën tënde flakë.

Vetëm kështu, nën dritën e tyre ti erdhe deri tek ne i gjallë.

I gjallë.

VDEKJA E GJYSHIT

1.

Jemi mbledhur tërë të dashurit e tu:
gjyshja, dita e blertë e prillit, babai, nëna,
era e ngrohtë që sjell shi për grurin,
nusja ime, vëllezërit dhe unë.
Ka ardhur halla me fëmijët,
kanë ardhur sythat e hardhisë
e tërë shokët e tjerë e miqtë.

Ne, të dashurit e tu,
jemi mbledhur të gjithë

Na ke përreth e prapë nuk ngre një dorë,
s'lëviz, një qepallë.
Sigurisht, diçka e fortë të mban.
Ne e ndiejmë, e shohim,

2.

Gjysh, o gjysh, çohu,
ma bëre babanë të qajë!
Çohu se do të të mbaj inat!

Çohu se s'të flas me gojë,
as do të qaj të më pajtosh ti.
Në darkë do të shkoj të fle shpejt,
të pyesësh ti gjithë merak:
«Mos është gjë djali sëmurë?»

Babai thotë se ke vdekur
dhe të tjerët kështu thonë.
Po jo, o gjysh, si vdes gjyshi?!
Vdekja është e zezë e ti krejt i bardhë.

Çohu gjysh, mos bëj kështu,
babai s'e di lojën tonë.
Hape veç syrin pak
të të shohë ai e të mos qajë...

Çohu se po të lutem unë,
ti je gjysh e s'e di q'është babai,
po babai me lot në sy
më bën edhe mua të qaji

Çohu pra, çohu për mua!...

Illog pemundur i tij, që
dheqet kësaj vjezje e bën
të paktë. Në jetët e tij, që
nëpërveç vjezjeve, është
vendosur që tashmë, që
nëpërveç vjezjeve, që

3.

Në jetën e tij të gjatë bëri aq shumë
sa edhe unë, nipi i tij,
ta kuptoja gjuhën e gurit të bjeshkës,
të më dhëmbë reja që shprishet në qiellosje
pa lëshuar shi,
të më dhëmbë hapi i nxituar i ndonjërit
që kalon pranë pyllit, barit e dheneve
e s'ndalon me ta një çast.

Kur e kupto se isha si ai që
gjyshi im vdiq fare i qetë

VERBOE AUS ERSCH

Verboe aus ersch
ist ein jüdischer Name, der wahrscheinlich aus dem hebräischen 'Yeshua' entstanden ist. Es handelt sich um einen sehr alten Namen, der in der Bibel als Name Jesu Christi genannt wird. Der Name 'Verboe' ist eine Kurzform von 'Yeshua' und bedeutet 'der Heilige' oder 'der Erlöser'.
INTIME
intime spricht von einer tiefen, persönlichen Verbindung zwischen zwei Personen.

Tani nuk skuqesh më kur flet me mua.

Jo se atëherë ishim më të largët
por dihet
të gjitha stinët kanë ngjyrat e tyre.

SEPSE E DUA BOTÉN

Sepse e dua botën,
kam duart dhe mendjen për të.
Për ta bërë më të gjallë,
për ta bërë më të mirë,
pak nga pak nëpër rrugët ku shkel i lë.

Kështu bota bëhet më e imja,
përditë më fal jetë të panjohur më parë,
me fytyra të reja, ku burojnë dashuri, të mëdha;
përmes zjarrit të tyre, unë, i palodhuri,
e rikrijoj atë më të bukur, qëdo çast.

Me flijimin tim njerëzor, të heshtur,
dita-ditës bëhem më zot i saj.

Duke e shndërruar gurin në statujë,
lulen në frut, ujin, në dritë,
një nga një më zbardhen flokët
nga të qëndruarit gjithnjë në diell.

VAJTIM PËR EMIN DURAKUN

O Emin Duraku morë, oho!
Të mori plumbi pas shpine, oho!
S'ish plumb po dhëmb qeni, oho!
S'ish qen po e kafshuar tradhëtie, oho!
Oho, Emin Duraku morë!

Toka t'u hap nën këmbë
të merrte në gji trupin tënd!
Të lëvizën malet në sy,
malet u sulën të të merrnin ty,
dhe i vdekur si i gjallë ishe i tyre,
O Emin Duraku morë!

Oho, Emin Duraku moré,
lumë gjaku që rrjedh nëpër ditë!

Tokës iu bëre tokë e mirë
të rrisë me dashurinë! tënë bijtë, A N O K U A L
malit iu bëre mal i lartë
të mbledhë aty stuhitë,
stuhitë me rrufe për lirinë!
Oho, Emin Duraku ynë!

JA, KOKA IME MBËSHTETUR TE TI...

Ja, koka ime mbështetur te ti
dhe jotja te unë.
Përreth në mijëra forma
rron dita jonë e kthyer në punë.

Prej saj si prej ëndrrës së bukur
kemi dalë ne dhe mbrëmja.

E DIELA E NJERËZVE TË PUNËS PIONIEREL DëSHMORË

E diela me një stol të bukur
rri në skaj të gjashtë ditëve të tjera të punës;
pret me durimin e tē dashuaruit, që
të mbushet mazërat e njëzve; nuk e
dëshmorët e tē dashuaruit, që
të mos ulen,

Kur ndodhet i kalojnë fare pranë
e tē mos ulen,
qoftë edhe për tē marrë një frysë
e për tē fshirë pak, dëshmorët e tē dashuaruit, që
ajo nuk fyhet
veç i përcjell me një vështrim të dhëmbshme
e i ndjek pas si një grua e mirë
duke kërkuar nëpër ditët e tjera një çast.

Sepse e di se ataj kanë nevojë për tē dashuaruit, që
sig, kanë nevojë për tē hënën, e tē shtunën, që
dhe kjo i mjafton për t'u shkrinë me dëshirë,
për t'ua ruajtur gazin në fytyrë,
për t'ua bërë më tē lehtë rrugën.

ZAMBONI D'ALBONA E AFRICË PIONIERËT DËSHMORE

Ju ishit ende të parriturin qytetarët e përgjithshëm
por patët kohë t'i ëndërronit të gjitha: i pemtë, bukën
bukën e ngrohtë, shtëpinë e bukur; rrobat e shokët,
rrobat e reja
e librat
për vete, për vëllezërit, motrat, pér shokët.

Edhe pér fëmijërinë e mbetur larg, në kohën e
në kohën tjetër, ëndërruat fëdrat. Kohë e luftës ish e shkurtër,
ecte shpejt,
po ju s'donit ta lini ëndrrën në mes, pér këtë i mblodhët në moshën tuaj të parritur
të tëra ditët e ardhme.
E rendët...

DRITA E SYRIT

*Hapi sytë e zezë moj,
të na sjellësh beharë.*

popullore - *lulëzim i lartë, i përgjithshëm i lartë
i lartë i lartë, i lartë i lartë, i lartë i lartë, i lartë i lartë, i lartë i lartë*

*Sipas ndjekan edhe sendet dritën e syrit,
lulëzokan dhe në pikë të dimrit.
E jo vetëm lulët, jo vetëm pemët,
lulëzokan dhe gürët, lulëzokan dhe drurët
kur shohin si zbutet era përpara*

*atij syri,
si shndërrohen fluturzat e bërës së shpejtë
në petalë të bardha
për të lidhur fruta; për të mbledhur bletët.*

Trishtimet e lehta të shiut të heshtur

TIRYI S ATRIO

Author unknown - Date unknown

Attributed to Atro

nuk janë më trishtime. Po as thjeshtë gëzime.
Tani unë s'kam më kohë të merrem me veten
jheku o qëndrua dobroja e tij mëdha e time.
Jheku është që vëg jin se bën mëdha
gjëra që përfshin që jofillim i kry oj. E
Një sy, është i vogël për të nukuro pëtën e
mëqësia, apo qëndri i një madhe.
Janë ende pak, Përmbi e pënen e holë, të ditës
dritha, e syrit, tënd lëviz e shumëzuar,
lëviz duke llypur sytë e mi, e qytetit, e dashurit.

Edhe dy

Prava jura

janë ende pak, Përmbi e pënen e holë, të ditës
dritha, e syrit, tënd lëviz e shumëzuar,
lëviz duke llypur sytë e mi, e qytetit, e dashurit.

Prava jura, e qytetit, e dashurit

MBROJTËSIT E ULQINIT

luftetarëve të Lidhjes së Prizrenit

Sot gjithçka e dashka dorën tonë
për t'u bërë prapë e para.

Na thërret deti i tërbuar,
thërrasin gurët, thërret dheu.
Si dridhen pemët duke thirrur
nga frikë e tmerrshme e shterpëzimit.

Nën dorën tonë qetësohen.
E njohin prekjen, u flet gjaku.
Në trupin tonë hyjnë nxitimthi
nëpër dyert e hapura të plagëve.

Ne jemi strehë e tokës sonë,
përditë me vete e bartim trollin.
Ai nuk na lë të vdesim,
ndaj vdekjen tutje e varrosim.

MJESHTRI PLAK I URAVE

Ecën ngadalë mbi urën që ka ndërtuar vetë.

Nëpër rrudhat e ballit
sikur i rrjedhin tërë lumenjtë e vjetër e të rinj
që brigjet ua lidhi me krahë të hekurt.

Gishterinjtë i janë holluar e forcuar si ganxha,
shpatullat formën e harqeve të urave i kanë
marrë;
nëpër to erozioni i ujérave të viteve thyhet.

Në kokë flokët të bardha, të bardha
a thua se i ka mbështjellë shkuma e stërkalave.

PARATHËNËSI I FATIT

— *Migjenit* —

Ata që e kanë njojur e mbajnë mënd
gjithnjë të veshur me kostumin e pastër,
këmishën e bardhë dhe kravatën
dhe s'e panë kurrë të hipte në fron

... si orakull...
... e prej andej...
të shpallte ndonjë kataklizëm të afërmë,
t'i çudiste e t'i frikësonte injorantët.

Ashtu, veshur me ç'kishte mundur të blinte
me rrögën e vet të paktë si mësues
dilte nëpër rrugë...
Ndryshe nga të tjerët,
s'fuste kurrë dorën më xhep...
... përpër t'u dhënë diçka lypësve
pasi s'ki shëvojë të dukej i mirë
dhe e dinte,
një dyshkë e tij asgjë s'do t'u sillte.

Në shtëpi

te motrat e shihnin si hahej me veten
dhe kur zemërimi shpërtheu, ai tha:
«Mjerimi s'don mëshirë, don vetëm të drejtë.»

Pas kësaj mbajnë mend si u bë më i zymtë.
Në shtëpi, në rrugë me motrat, me shokët,
vështrimi i tij kërkonte të ngulej diku;
Duhej gjetur ai që do ta sillte të drejtën.
Derisa erdh një çast që ai tha prapë:
«Na të birtë e shekullit të ri.»

Ata që ishin më të zgjuar, më dinakët
në qeveri,
me këto fjalë panë tek ai
parathënësin e kobshëm të fatit të tyre.
Dhe për të mos e lënë të vazhdonte më tutje
thirrën në ndihmë sëmundjen
që do t'i sillte vdekjen...

BAJRAM CURRI

MYZEQE 1978

Duke e njobur peshën e fjalës bukë
kjo tokë shenjtërohet para teje,
dhe një kokrrizë dheu, dhe një copë diell
brenda së gjelbrës së një gjethje.

Njerëz të njobur të gjithë më parë
në dyqanin ku shitet buka,
dhe pse fytyrat s'ua kemi parë
përditë ua kemi takuar duart.

Tokë e zezë, tokë e bütë
që fle e zgjohesh në sytë e fshatarëve,
e bëhesh pagjumësia e tyre,
pagjumësia jonë
për të peshuar më rëndë
në dashurinë e madhe.

BA JRAM CURRI

Njeriu s'është kurrë sa trupi i tij,
ai ka hapësirën e dashurisë.

Ka njerëz të vegjël, të vegjël,
që kanë vetëm mish, që kanë vetëm kocka
e asgjë më shumë për të ngrohur të paktën
rrrobat e veta.

Po ka njerëz si ti
që tek jeta e tyre gjejnë jetë
dhe për fushat, për 'malet e për qiejt e kaltër,
gjejnë jetë për lirimë.

Ndaj ajo pushkë që të mori ty,
mori malësinë shtëpi për shtëpi,
mori Kosovën bri në bri.

Plumbi mbeti nëpër shkëmbinjtë e fortë
të kësaj toke
e s'arriti dot kurrë deri tek zemra jote...

VALLJA, E FJURRAVÉ

STATUJAT ILIRE TË FËMIJËVE NË MUZEUN KOMBËTAR

E kishit nënën dhe babanë,
Nga dashuria e tyre për jetën
lindët ju.

Me sy të mëdhenj,
me gjak të ngrohtë,
do ta shtynit larg vdekjen e prindërve,
përtej moshës suaj,
përtej moshës së fëmijëve e nipërve.

Kur vdekja s'u la të rriteshit,
gazi i tyre u ngri në buzë.

BAJAN LORRA

Njerit a'fsete kurri ne' tresp
u ka he'pseñ u dashen.

Nga toka në kulmin e qiellet
prej dhimbjes u ngri dita,
u bë mermer i bardhë
për t'ju përsëritur ju.

Se ju duhej të rronit patjetër
për ta përcjellë larg, larg
gjakun dhe trajtat e fytyrës së prindërve.

E unë, ende pa u bërë baba
para jush e ndiej dhimbjen e tyre...

VALLJA E BURRAVE

Një jetë e tërë në një hap.

19 AUGUST

Në thyerjen e gjurit,
në mbështetjen e këmbës,
të fryjë erë, të bjerë borë,
trupi të ndiejë i thyerjen e plumbit të hasmit,
të ndiejë ashtin si thyhet
e prapë, të mos rrëzohet që dështoi, që përfundoi
për të mos e lënë shtegunë të hapur.

Të ndiejë afshin e diellit tek gjaku
e, të kuptojë i lësim me rrënjet thelli, në shkëmb.

Tek krahu i mës zogu të mbahet, tek i mës i
tek, dufi i lëmit, tek i lulet, që am nisje, që i kemi
t'i fshabë, shtë që dota shtë fshihen, i lënduar, i lënduar,
dritës së flokëve, t'ë lëndë vajzen, që i mës i
mës i lëndë vajzen,

Një jetë e tërë në një hap.

ERDHA UNË

ERDHA UNË

Duke të ngrohur kaqovite
dielli, kardënë ditë për ditë, një pjesë të vetes
shirat që të kanë lagur, fillati që të ka tharë,
pranvera, vjeshta, vera, dimri.

Dhe udhët, udhët e shtruara bukur, e udhët e
malit,
dheu i butë e guri i fortë i shkëmbit, fushat e gjera me grurinj lulet, barin, pemët,
lumi i kthjellët, jetën e tij të paqetë
e pyjet për t'iu trembur heshtjes e fjalës së tepërt.

E pastaj, nëna, babai, vëllai, motrat, shokët,
lodrat, librat; vallja, èndrrat,
lodhja dhe gëzimi i çlodhjes për t'u lodhur
prapë
e prapë për t'u gëzuar, për t'u gëzuar...

Në tërë këtë bujari të çiltëri, bëni t'fondi
ti more pak' nga pak; formatë trupit, të shpirtit,
ritmin e hapit dhe dritën e syve.
Atëherë kur nisi të të rëndoje bukuria
erdha unë ta ndajmë përgjysmë...
Në t'rë këtë bujari, bëni t'fondi

...
...
NEQYITETIN E RI
...
...
...

Oborri s'është më,
s'është më shtegu, s'është lidhi së pari me botën.
S'është më e madhe, s'është më e lartë, s'është
vetëm rrënjet e saj do të kenë mbetur diku
thellë në dhe.

S'është më kopshti,
as zogjtë e tij, as drurët e pemëve, as lulet,
as vija e ujit... s'janë më.

Zérin e nënës duke rendur pas meje,
trupin tim në fluturim,
mbështetjen tek ajo për të mos rënë
në hapat e parë e më vonë,
vetë ata hapa s'kam lku t'i kërkoj:

...
Fëmijëria ime-Rozafë në thëmelet e qytetit të ri.
Rozafë? Jo! Ajo s'ka lënë për mua jashtë asnjerën dorë,
Ajo s'ka lënë për mua jashtë asnjerin gji.
asnjerin sy.

...
...
...
...
...
DHENTË NË BJESHKË

Dhentë, kthehen nga kullota,
Në leshrat e tyre të bardha
ruajnë dritën e ditës të mos ikë me diellin...

Të përjetshme këtu
si shkëmbinjtë, pishat e bora,
zgjerojnë hapësirën e këtyre majëmaleve
duke sjellë njeriun...

NXËNËSIT E MI LUAJNË LUFTASH

Liria ka edhe fytyrën e nxënësve të mi.

Ajri është ajër përmushkëritë e tyre
pa tymra të hidhura, pa zjarrminë e flakëve,
në librat e reja pa njollagjaku
mësojnë të vërtetën e vetëm të vërtetën.

Zgjohen në mëngjes nga prékja e ngrohtë e
diellit

dhe në klasë
vetëm zilja ua thyen pak rrjedhën e butë të orëve,
në bankat prej druri nuk iu gërvishten duart
nga cifla bombash
e unë, mësuesi i tyre, në gjuhën e nënës u flas.

Por, mbi grykëset e pastra,
ata ruajnë gjithmonë të veshur një uniformë
të padükshme luftëtarësh.

Nga emrat e tyre të dinjë si i nganëndrrat e
bukura
dalin emrat e njojur të heronjve.

Në pushimet e shkurtra sikur dalin njashtë
harrojnë bukën me gjalpinë çantë dheropin.
Nëpër qoshet e shkolles luajnë luftash
ndërsa në sytë e ndonjërit
loti ende i patharë nga qortimi i mësuesit
lëkundet si ge e bardhë. Një kohë është vënë
nëpër

Në inskenimet e tyre të thjeshta
është lufta serioze
me krisma, me robëri e dhimbje plagësh.

Janë gjyshërit e stërgjyshërit
me jetën djegur betejave
që ringjallen në shumëzimin e rrugave
e s'mund t'i lënë të harrojnë.

MARGARITA E KRISTAQ TUTULANI

Ata i nxorrën jashtë qytetit, larg,
në një mesnatë të errët,

Pa njerëz as zogj pérreth.

Donin t'i jepnin vdekjes
pushtetim e vet të plotë,

S'do të kishin si t'ia linin jetës,
dritën e vështrimit të fundit,
për fjalët e tyre të fundit
s'mund të gjendej varr më i mirë
se honi i zi i natës.

Kujtonin se b'ielli iish i p'verbër,
toka e shurdhër,
pemët e bari nuk kishin sy as veshë.

Kjo do ta bënte vdekjen e tyre
vërtet të tmerrshme,
si vdekje.

Atë mesnatë të errët,
para skuadrës së pushikatimit
asnje amanet s'kish motra për vëllanë,
asnje amanet vëllai për motrën.
Tani s'do të ndaheshin asnje çast më
nga njëri-tjetri... as nga ne.

NË QYTEZËN E SHARRËXHINJVE

Po ngryset. Muzgu s'e nxin dot dëborën.
Sharrëxhinjtë zbresin nga mali.
Aty ku duken shtëpitë, vështrimi i tyre çel
Në vatra i shtohen dru zjarrit. Gratë dalin te
pragu.

Deri te pragu, pse, të shkojnë, më larg!
Në fytyrat e tyre të skuqura, pakëz
ndihet si shpejtojnë burrat hapat. Është ftohtë,
ato kanë hedhur diçka të lehtë supeve,
s'do të shkojnë larg, ja, deri te pragu.
Aty duart e tyre të vrara nga puna,
duke iu shkundur dëborën,
peshojnë një çast mbi supet e burrave,
një çast, sa për t'ua tretur lodhjen.
Në heshtjen dhe fjalët e tyre të përbajtura
s'ka asgjë prej llafomanisë së grave koketa
që tërë ditën flasin për jetën e burrave të vet,
përpiken të bindin veten se ata kanë shumë vlera

dhe se àto'i duan vërtet sa s'jetojnë dot pa ta
e, nga mëngjesi në mbrëmje
formulojnë me veten dialogë me fjalë të bukura,
prekëse,
inskenojnë tablo idilike

në krevatin e butë bashkëshortór,
para pasqyrash të mëdha kërkojnë të gjejnë
ngjyrat e fustanit që shkon më tepër me të kuqin
e buzëve
e rimelin e syve.

Dhe ndodh që në imbrëmje, vonë,
qajnë me ngashërim

e anköhen për ftohtësinë e burrave.
E pra, në një çast të vetëm
sa s'arrijnë ta kapin as fëmijët,
ato duar që peshojnë mbi súpet e sharrëxhinjve,
u thonë atyre se kush është gruaja
dhe ata hýjnë brenda të ngrohin edhe më
shtëpiñë
me frymën e tyre...

PRISHTHINE

PARA MONUMENTIT TË 5 HERONJVE TË VIGUT

Ky qytet nga mijëra e mijëra të vdekurit e tij
ju rilindi ju.

Dihet, nënët tuaja s'mund t'ju bënin
dhe një herë,

Ju ratë për qytetin dhe qyteti jua kishte peng
jetën.

Ju rilindi me gurët dhe baltën e vet,
me ato që ka dhe që ndërton shtëpitë dhe rrugët
për t'iu bërë strehë e ngrohtë jetës.

PRISHTINË

Çdo tokë ka pak vend për varret
për të mos e lënë vdekjen mes të gjallëve.

FOTO: S. GJAKOVA / SH. R. BESI / M. D. KERDZIĆ / J. L. TAN

Ty deshën të të bënин të tërën varr.

Të hodhën rrith qafës tela me gjemba,
të zunë gojën me emrin e tmerrshëm KAMP
që të mos merrje dot frymë,
që të mos nxirrje dot fjalë.

Për të mos e parë qielin që të kujtonte lirinë
të ngulën në sy brinjët e thyera të kryqit.

Kujtuan se t'i morën gojën dhe sytë
e nisën me trupin tënd të mësojnë
anatominë.
U duhej të gjenin si të vdesë zemra
po gjaku dhe muskujt të kishin jetë.

Trupi yt i mësuar të ngrohë veç farën e grurit,
rrënjet e pemëve,
të ngrohë këmbët e zbathura të njerëzve të vet
s'kish ku ta gjente atë ftohtësirë të tmerrshme
për të ngrirë dashurinë e jetës.

Ajo dashuri mblodhi ngrohtësinë tënde
mijëravjeçafë,
ua dha bijve të ndiznin zjarret...

NGA KËNGA E RRUGËS

.....

Kam në pëllëmbë ngrohtësinë e shumë duarve,
dritën e shumë syvë në fytyrë.
Kështu me mijëra njerëz që kam bërë miq
mbi rrugën tonë të gjerë shtrojnë dashuri.

Nën të zë vend mirë toka.
Aty çelin pemët dhe në pikë të dimrit,
çahet shkëmbi i bardhë të gufojnë ujërat,
sa hëtë mbështes këmbën, bëhem më i lehtë.

Bëhem më i lehtë e iki më tutje,
tutje, s'ndalet hapi, bëj miq të rinj,
të tjera duar marr në pëllëmbë,
dritë të re sysh në fytyrë.

Jo nën llampja, nën kokrrat e pjekura të pemëve
rruga zgjatet para, para pa mbërim.

.....
.....

KTHIMI NË SHTËPINË E PRINDËRVE

Për të mbërritur atje rruga është e gjatë.
Më shumë se gjithçka
udhëtimin ma shkurton përfytyrimi:
Pas këtij mali më mbetet vetëm një mal,
Pas (kësaj) lugine vecnjë lugine.

Aty ku mund ta shoh me sy shtëpinë
përfytyrimi babillet,
aty ku shoh si çelet dera,
dëgjoj edhe zérat e rjerezve brenda;
e kuptoj se babanë e shtrirë në minder
zakon i sjelljes së atit me birin
mezi e mbani në vend,
aty, gjymtyrët e mi të palodhur nga rruga
se si mpihen, se si hutohen.

SHTRIJA E RIMEDHAJ

Në hapin e parë tokë më bën këmbën të drejtuar
në hapin e dytë

ajri më mblidhet te sytë,
në hapin e tretë rigjallërohet gjaku,
bëhem fëmijë,
tretet mpirja, hutimi,
gjymtyrët lëshohen në rendje të lirë.

Këtu gjithçka është imja e unë jam i tyre,
Për t'i përqafuar njëherësh
të vegjël, sa të vegjël i kam krahët...

DITA E FESTËS

Kjo ditë ka ftyrë e gjëzimit të njerëzve
dielli i saj i vërtetë janë sytë e tyre të qeshur
që gjithçkaje i jepin jetë, gjithçkaje i jepin dritë
gjithçkaje i jepin dritë duke e bërë të brohorasë për lumturinë e tyre.

Në këtë ditë, kur njerëzit janë më të nxituar
se kurri, edhe një përshëndetje më shumë,
edhe një duartrökitje më shumë
për ta shprehur gjëzimin deri në fund.

DITA E FESTËS

E megjithatë gjejnë kohë më shumë
edhe për krehjen e flokëve,
edhe për të veshur më bukur fëmijët;
çka lë mangut shqetësimi i punës ditëve të ftitja
sot patjetër duhet të jetë e plotë.

Sepse njerëzit e dinë:
festë e vërtetë janë ditët e tjera
kur prodhohen buka, fishekzjarret, flamurët, për
këtu, dhe e sotmja nuk është veçse refren i tyre
ku shpërthen krenar zëri i ndershëm i punës.

KËNGA E ÇIKAVE

Ka gjëra në jetën e tyre
që s'ua shpreh dot fjala.

Një bisedë e dëshiruar...
Një bisedë e belbëzuar, e thyer,
e vërtitur më kot rrëth një fjale të vetme
si rrëth një rrrotullame të pakapshme ere...

E në mes këtyre dy bisedave
shumë e shumë gjëra të tjera...
Fjala, pakëz nga druajtja,
pakëz nga pafuqia
s'ua shpreh e s'ua shpreh...

Por, ato ndjenja, ato mendime
s'kanë lindur për të vdekur te vëtja.
Atëherë u vjen në ndihmë e gjithëpushtetshmja—

kënga.

KËNGA E QIKAVË

Ka qetësi që jeton e jeta
do e n'a qëndroj tjetër

SELVIA

Udhëtar i rastit kaloj pranë teje
dhe mendoj për vetminë tënde të tmerrshme.
Plakesh vetmevete dimër e verë
pa e njojur gëzimin e jetës në pyll.

Gëzimin t'i bësh ballë zemërimit të erës
a të thyhesh për të mos u përkulur para saj.
Gëzimin e rrënjeve që kapen pas shkëmbinje
për të mos u gremisur në humnerë.

Ekzotikë shterpe. Ti ke frikë nga toka

ALO ISHE E SUNKUR

e zgjatesh drejt qiejve. Ti ke frikë nga vjeshta
e s'nxjerr asnjë gjethe. Ti ke frikë nga vetja
e kotesh në heshtje. Ti ke frikë nga jeta.

Të paktën përkëdhelen e një bishti ketri,
prekjen e krahëve të një blete të merrje me vete
që kur të digjet ndonjë ditë trupi yt i tharë
të ketë kujt t'i vijë keq për ç'ka lënë aty.

AJO ISHTE E BUKUR

Ajo ishte e bukur, vërtet ishte e bukur,
(tani s'e pranoj dot bukurinë e saj!)
Flisnim në klasë për dashurinë
siç flasin shokët,

rriteshin fjalët
prej të qeshures së saj të kristaltë.

Ajo ishte e bukur, vërtet ishte e bukur.
(Tani s'është më e bukur vërtet.)
C'duhet e qeshura
e mbledhur në dy gropëzat e faqeve
kur s'di kujt i qesh?

Krejt rastësisht m'u kujtua sot kur e pashë
të kridhej në det, mbështetur në krahët e atij,
m'u kujtua edhe shoku im i dikurshëm,

fytyra e tij e trishtuar se humbi dashurinë.

S'kish ç'i thoshte ai, s'kish ç'i thoshim ne,
shoqes sonë i duhej një burrë ku të mbështetej.
Dhe iu shua e qeshura që i buronte prej
siç shuhën ngjyrat e ditës në një muzg të dimërt.

Ishë e bukur,

tani s'është më e bukur vërtet.

A mund të krenohet njeriu me sytë?

A mund të të bëjnë të bukur

lëkura e bardhë, flokët?

...Në krahun e tij le të qeshë për të e për vete.

VJERSHA E NJË SHKOLLARI PËR PARTINË

Me bindjen e njeriut që e di përse lufton
shpesh ndiej si digjet mesnata në sytë e mi
mbi libra. poza
E ti që i jep dritë qëllimit tim
ma fshin lodhjen me kujdesin që ka për birin
nëna.

Ti je mësimi im i parë dhe të gjitha mësimet e
tjera
për ta njojur të vërtetën e jetës
e pér t'u kapur fort pas saj,
me qartësinë e mendimit tënd
i shoh gjërat ashtu siç janë.

Ti je mësimi im i parë
dhe të gjitha mësimet e tjera.

NË VLORË

I njihja të gjitha më parë:

Tokën që merr fryshtë nëpër gjethet e ullinjve,
baltën e saj
me gjakun e ngrohtë të Selam Musait.

Detin që te toka nis e mbaron te toka
e toka ia ruan ngjyrën e kaltër,
qytetin me të gjallët e pavdekshëm
e të vdekurit e gjallë,

Mbrëmjen që rikrijon flokët e tu
dhe sytë e tu, dhe trupin tënd
e ti, në mirënjojje
i jep zërin...

E unë eci këtu si në një vend të njojur,
pa u hutuar, pa humbur rrugë.
Të gjitha i kam gjetur më parë,
e dashur, në trajtat e tua.

ME ATORE

KËTA NUK VDESIN ...

(*Tre malësorëve nga Bytyçi i Tropojës të varur në Gjakovë në pranverën e vitit 1944 nga nazistët gjermanë.*)

I torturuan çnjerëzisht:
u futën kripë në të çarat e thonjve,
ua nxorën damarët jashtë.

Atëherë dikush tha:

Këta nuk vdesin se i kanë këmbët në tokë.

Dhe i varën.

Këmbët e tyre u zgjatën,
kur s'mundën ta prekin,
u ftohën...

GRATE D' AHNATOKA

TROKET PRANVERA

Rak-tak-tak po troket dera,
dil moj gocë, se erdh' pranvera.

Trokasin ujërat e blerta të lumit,
troket ajri i larë si sy,
trokas unë.

Trokasin lulet e bardha të pemëve,
troket avulli i ngrëhtë i tokës,
trokas unë.

Trokasin retë mbi krahë zogjsh,

troket shiu si padurimi im,
trokas unë.

Trokas unë
e s'e di ku trokas, tek ti a tek vetja.
Ku mbaron ti e filloj unë?

Troket pranvera.
Pranvera s'troket,
pranvera i shqyen dyer, dritare
për të hyrë jeta.

E SHUNA E DIVSMEZ

GRATË E MINATORËVE

Gjithë ditën në fushë.
Mendimi se diku thellë, thellë
janë burrat
ua bën tokën edhe më të dashur.

E nguten të mbjellin më shumë
grurë, pemë,
t'u dërgojnë nëpër rrënjet e tyre diellin.

Në mbrëmje pyesin:
Si e mbajnë malin e fushën mbi supe
kur vetëm kokat e tyre të bukura
mbështetur mbi ta
i bëjnë të drithërohen?

E SHTUNA E DASMËS

...E loti mbushi, syrin e saj,
sonte s'është as nuse, sonte s'është as vajzë.

Syri i saj u mbush...s'është lot,
syri i saj u mbush me diellin e bardhë,

Sonte s'është as nuse, sonte s'është as vajzë.

Syri i saj u mbush me hënën e plotë,
diell e hënë bashkë këtë natë.

Për të parë larg... larg, në fëmijëri,
për të parë të fishehtën e kraharorit të burrit...

Sonte s'është më vajzë, ende s'është bërë nuse.

ART. 10. MALLI

Dielli e ndien mungesën e zogjve,
mungesën e bimëve në dimër
e është aq i zbehtë
si të mos ishte diell.

Po malli vetëm njeriun mëric
e i mëson atij
të fshehtën e shkurtimit të largësive.

Pa këtë mall
diçka do të m'i mungonte ditës e jetës; tashqatë
për të ardhur te ti.

Sic do t'i mungonte tokës
nxitimë pér të thirrur zogjtë e bimët
pér të dalë nga dimri.

C'MUND TË THEM UNË PARA JUSH?

— në vend të një reportazhi për veteranët —
1.

Doli prapë gjethi i ri.
Kur sot, në mëngjes herët,
patë në oborr
se pema ishte veshur sërish me të gjelbra
lëshuat ofshamien lehtësuese:

— Erdhi pranvera!

Kështu vit për vit.
Që nga koha e Operacionit të Dimrit
gjithnjë e gjithnjë, me padurim
prisni ardhjen e gjelbërimit, të ri.

Kështu që nga koha e Operacionit të Dimrit,
në fytyrat tuaja,
në gjymtyrët e ngrëna prej udhës së gjatë,
është ringjallur natyra.

Kur na lindët ne
ende kishit copëra predhash në trup,
siç kishte Atdheu mina
në bregdet dhe në kryqëzimin e rrugëve —
sapo kish mbaruar lufta.

Duhej bërë gjithçka për t'u mbyllur **plagët**
dhe pse mungonin mjekët,
dhe pse mungonin spitalet,
prapëserapë duheshin mbyllur **plagët**.

Duheshin mbyllur shpejt,
ish urdhri suprem i luftës së re.

Atëherë, trupi që s'mund ta mbante
në vete metalin e huaj,
e shkru pak nga pak,
e treti në eshtra e në gjak.

Ashtu s'kish si të mos e përcillnit te ne!
Ish fati ynë i madh
që ju kishim baballarë.

C'të them unë para jush?

S'kam parë kurrë shok tē vrarë,

shok tē përpélitet me plumbin nē ballë,

tē përpélitet, tē përpélitet

e tē mos lëshoje një rënkim, një klithmë,

tē mos thotë një fjale;

Se shokët sulmojnë,

nuk duhet që shokët tē tē dëgjojnë

se e ndalin hapin,

e heqin syrin e pushkës nga hasmi.

Shokët sulmojnë,

për një çast

dhimbja jote do t'i bëjë tē ndalen

kur lufta e kerkon njëqind fish zjarrin.

Ndryshe si mund tē bëhet jeta

tē mos e ndërpresë dot vdekja?!

C'të them unë para jush?

4.

Gjithnjë mbrëmjeve e keni një çast tē vështirë.

Tek na shihni tē kthehemë tē përqafuar

ne, nipërit tuaj —

djem e vajza tē bukura —

në një çast, në një çast tē vetëm

një dhimbje ju mblidhet te sytë.

Ne ate cast i shkurtur ju ringjallat lufte
jo më në therjen e plagëve të mbyllura,
as në lagështirën reumatike
që ju ka hyrë në eshtra;
ata që u vranë, djem e vajza,
ishin shokë lufte — ishin shumë —
ishin dhe gjëzimi i ardhmë i dasmave tuaja.

Natyrisht, ju u martuat
dhe bëlli përmes si vjetja,
po dashuria e parë, e vrarë prej pushtuesit
mbeti plagë
si të gjitha plagët që të lë plumbi.

Dhimbja e saj që ju mblidhet te sytë
njerezisht ua krijon atë cast të vështire,
ju bën ta kuptioni
dashurinë tonë të mirë.

Ne e ndiejmë, e shohim
dhe nën marshin triumfal të të dashuruuarve
para jush kalojmë me nderim.

5.

Qyteti është i madh e i vogël
për hapat tuaj të menduar.
Takoheni te rruga «Kozma Nushi»,
pini një kafë në rrugën «Margarita Tutulani»,
shëtisni në rrugën «Skënder Çaci».

Dita është e shkurtër
për t'i shkelur të tëra rrugët
me hapat tuaj të menduar.

Por prapë, prapë
dhe shokët e rënë duhen takuar.

Si ju, si ata,
banorë të dashur të këtij qyteti,
si ju, si ata,
keni lindur gjetkë
e ndoshta këtu as keni luftuar.

Si ju, si ata, kur mbaroi lufta
nuk thatë:

— Për ne, kaq!

Të kthehet te vatra që ju kishte lindur,
te bëgëtitë dhe toka që shpërndau Reforma
dhe pse i donit shumë,
dhe pse jetën pa to
s'e kishit menduar kurrë.

Tani kishit mësuar fjalën e re «shërbim»
dhe ashtu siç ishit, të gjallë e të rënë
u nisët për ku ju thërrisin.

6.

8 Nëntori e nisi jetën me ju
duke ju mësuar së pari se keni të ardhme.

E ardhmja ish afër, ish edhe larg,

Për ju do të thosh, do të thosh:

Përgjithmonë

u ngritët mbi brezat e mëparshëm.

U ngritët...

E ardhmja s'ish thjesht
të shtohet një copë bulkë në tryezë
të mos vdesin fëmijët urie,
një fustan më i mirë për gruan
ta mbajë më ngrohtë,
ta bëjë më të bukur;
e ardhmja s'ish kaq.

Të dalë njeriu prej ëndrrës së tij
si zogu prej lëvozhgës së vezës —
të mos hyjë më dot aty,
të krijojë një ëndërr të re
për të rilindur prapë prej saj
edhe më i lartë, edhe më i bukur,
të gremisë perënditë nga tempujt e lashtë,
nga fronet mbretërore;
njeriu mbi botën e vet të pasur,
të bëhet perëndi!

Ju mësoi 8 Nëntori.

E ju nisët të flisni për të
pakëz me drojtje, pakëz me pasiguri.
Veg kur e nditet si dihaste
duke rendur para jush

thatë:

— Ja ku është!

S'ë 'late më t'u humbiste nga sytë.

Që atëherë,
në gjithfarë përfytyrimesh të bukura
e ardhmja s'ju doli kurërë
ndryshe nga si e kenë arritur.

E prapë, për ditë
ajo rend e rend para jush,
aq joshëse në bukurinë e saj
sa s'ju lë kohë të ndaleni

për t'u plakur

E ardhmja!

P È R M B A J T J A

	Faqe
Jeta e udhëve	3
Tri këngë pér nënën	5
Tani	8
Heronjtë	9
Donika	10
Vajzat kthehen nga fusha	12
Vetëm unë do mbes e bardhë	13
Skenë njerëzore	14
Në qytetin e fëmijërisë	15
Bjeshkët në dimër	16
Pér vajzat	17
Në ekspozitën e piktorëve të vegjël	18
Minatorët malësorë	20
Shoku	21
Shëtitje natën në pyll	22
Dëshirë pér të thënë diçka pér Onufrin	23
Vdekja e gjyshit	24
Intime	27
Sepse e dua botën	28
Vajtim pér Emin Durakun	30
Ja, koka ime e mbështetur te ti...	32
E diela e njerëzve të punës	33
Pionierët dëshmorë	34
Drita e syrit	35
Mbrojtësit e Ulqinit	37
Mjeshtri plak i urave	38

Parathënësi i fatit	39
Myzeqe 1978	41
Bajram Curri	42
Statujat ilire të fëmijëve në Muzeun Kombëtar	43
Vallja e burrave	45
Erdha unë	46
Në qytetin e ri	48
Dhentë në bjeshkë	50
Nxënësit e mi luajnë luftash	51
Margarita e Kristaq Tutulani	53
Në qytezën e sharrëxhinje	55
Para Monumentit të 5 Heronjve të Vigut	57
Prishtinë	58
Nga kënga e rrugës	60
Kthimi në shtëpinë e prindërve	61
Dita e festës	63
Kënga e çikave	65
Selvia	66
Ajo ishte e bukur	68
Vjersha e një shkollari për Partinë	70
Në Vlorë	71
Këta nuk vdesin	72
Troket pranvera	73
Gratë e minatorëve	75
E shtuna e dasmës	76
Malli	77
C'mund të them unë para jush	78

Mustafaj, B.

Pragu i verës. [Red.: I. Thoma].

T., «Naim Frashëri», 1985.

88 f.

(B.m.) dhe

(B.v.) : 891.983-1

M 98

Tirazhi 1500 kopje Format 49x78/16 Stash 2204-79

Shtypur KOMBINATI POLIGRAFIK Shtypshkronja e
Re — Tiranë, 1985